

PRAVDA O ZNEUŽÍVANÍ LIEKOV NA PREDPIS

A woman with dark hair and a serious expression stands in a pharmacy. She is wearing a dark jacket. Behind her are shelves filled with various medicine boxes and bottles. The entire image has a strong orange color cast.

slovenskobeزدrog.sk

PREČO VZNIKLA TÁTO BROŽÚRKA

V o svete sa o drogách veľa hovorí – na uliciach, v školách, na internete a v TV. Niečo je pravda a niečo nie.

Mnohé z toho, čo sa ľudia o drogách dozvedajú, pochádza od tých, ktorí ich predávajú. Polepšení drogoví dileri priznali, že by povedali čokoľvek, len aby od nich ľudia kupovali drogy.

Nenechaj sa obalamutiť. Vyhnúť sa závislosti od drog a pomôcť svojim priateľom, aby im neprepadli, môžeš len tak, že poznáš pravdivé fakty. To je dôvod, prečo sme pripravili túto brožúrku – je pre teba.

Zaujímá nás tvoja spätná väzba a budeme radi, keď nám napíšeš. Môžeš sa pozrieť na slovenskobezdrog.sk a poslať e-mail na info@slovenskobezdrog.sk.

ZNEUŽÍVANIE LIEKOV NA PREDPIS VÁŽNY PROBLÉM

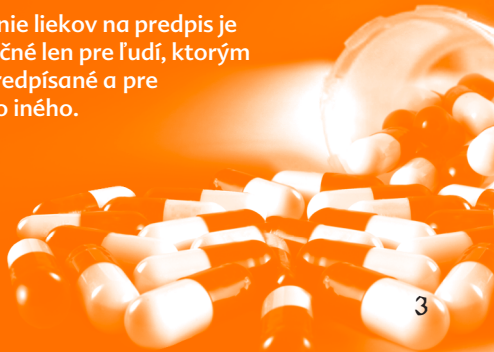
Zneužívanie liekov na predpis mladistvými, ktorí sa ich prostredníctvom snažia opojiť, je závažný problém. Národné výskumy v Spojených štátoch ukazujú, že tínedžer oveľa pravdepodobnejšie užije lieky na predpis, než nelegálne pouličné drogy.

Veľa mladých ľudí si myslí, že lieky na predpis sú bezpečné, pretože ich predpisujú lekári. Avšak ich užívanie s cieľom dosiahnuť opojenie alebo praktizovať „samoliečbu“, môže byť rovnako nebezpečné a návykové, ako užívanie nelegálnych pouličných drog.

Užívanie liekov na predpis so sebou prináša veľmi vážne zdravotné riziká. Práve preto sa užívajú len pod dohľadom lekára. A dokonca aj vtedy sa musia ich účinky pozorne sledovať, aby sa zamedzilo vzniku závislosti alebo iným problémom.

Mnohé tabletky vyzerajú rovnako. Je extrémne nebezpečné vziať si liek, o ktorom nič nevieš, alebo ti nebol predpísaný. Každý človek môže reagovať na lieky inak, vzhľadom na odlišné chemické zloženie tela. Liek dobre znášaný jedným človekom, môže pre druhého znamenať veľké riziko alebo dokonca smrť.

Užívanie liekov na predpis je bezpečné len pre ľudí, ktorým boli predpísané a pre nikoho iného.

LIEKY NA PREDPIS ČO O NICH NEVIEŠ

Americký úrad boja proti drogám zaradil mnoho liekov na predpis do rovnakej kategórie ako ópium a kokaín, a to kvôli ich návykovosti a potenciálnemu zneužívaniu. Patria sem Ritalín a Dexedrine (stimulanty) a lieky proti bolesti OxyContin, Demerol a Roxanol.

Mnohé pouličné drogy boli kedysi lieky predpisované lekármi a psychiatrami. Neskôr, keď už nebolo možné ignorovať dôkazy o ich škodlivých účinkoch, boli zakázané. Príkladom je heroín, kokaín, LSD, pervitín a extáza.

Zneužívanie liekov na predpis môže byť ešte nebezpečnejšie než užívanie nelegálnych drog. Vysoká účinnosť

niektorých syntetických (človekom vyrobených) liekov dostupných na predpis vytvára veľké riziko predávkovania. Toto platí obzvlášť pre OxyContin (na Slovensku Oxypro a Contiroxil) a jemu podobné lieky proti bolesti, v súvislosti s ktorými sa počet úmrtí z predávkovania za posledných 5 rokov v USA zdvojnásobil.

Mnoho ľudí si neuvedomuje, že distribúcia alebo predaj liekov na predpis (okrem lekárov) je jedna forma predaja drog a je to rovnako protizákonné ako predaj heroínu alebo kokaínu – postihované vysokými finančnými pokutami a hrozbou väzenia. Keď je výsledkom predaja drog smrť alebo vážne telesné poškodenie, dilerom hrozí doživotné odňatie slobody.

TYPY ZNEUŽÍVANÝCH LIEKOV NA PREDPIS

Lieky na predpis, ktoré sa užívajú s cieľom dosiahnuť opojenie, sú rozdelené do nasledovných kategórií:

- 1. Sedatíva:** látky utlmujúce centrálny nervový systém (mozog a miecha), tieto drogy spomaľujú mozgovú činnosť. Patria sem lieky, ktoré majú upokojujúce účinky a spôsobujú ospalosť, ako aj lieky užívané s cieľom znížiť napätie alebo úzkosť.
- 2. Opioidy a deriváty* morfia:** bežne známe ako lieky proti bolesti. Obsahujú ópium alebo látky podobné ópiu a používajú sa s cieľom uľaviť od bolesti.
- 3. Stimulanty:** lieky, ktoré majú zvýšiť vitalitu a bdelosť, no zároveň zvyšujú krvný tlak, srdcovú činnosť a zrýchľujú dýchanie.
- 4. Antidepressíva:** psychofarmaká, ktoré majú zvládať depresiu.

* deriváty: chemické látky odvodené od základnej látky alebo z nej pripravené

SEDATÍVA

Tieto lieky sú k dispozícii v rôznych formách – pilulky, kapsule, tablety, ale aj vo forme tekutiny. Niektoré lieky z tejto kategórie, ako Zyprexa, Seroquel či Dexmedetomidín a iné sú známe ako „účinné utišujúce prostriedky“ alebo „antipsychotiká“, pretože by mali zmierniť prejavy duševných chorôb. Sedatíva ako Xanax, Neurol, Oxazepam či Diazepam sú niekedy nazývané aj „benzoš“ (skratkou benzodiazepínu*). Ďalšie sedatíva ako napríklad Phenaemal a Phenaemaletten sú zaradené ako barbituráty – lieky používané ako sedatíva a tabletky na spanie. Niektoré známe obchodné názvy:

Xanax
Zyprexa
Neurol

Diazepam
Dexmedetomidín
Oxazepam

* benzodiazepín: sedatívum, ktoré uvoľňuje svaly a tlmí duševné rozrušenie

SEDATÍVA – KRÁTKODOBÉ ÚČINKY

Medzi krátkodobé účinky sedatív patrí:

- spomalenie mozgovej činnosti
- znížený krvný tlak
- zmätenosť
- závrat
- horúčka
- vidiny
- depresie
- ťažkosti pri močení
- spomalený pulz a dýchanie
- slabé sústredenie
- vyčerpanosť
- zlá artikulácia
- pomalosť
- rozšírené zreničky
- dezorientovanosť, problémy s koordináciou
- závislosť

Vyššie dávky môžu spôsobiť zhoršenú pamäť, úsudok a koordináciu, podráždenosť, paranoju† a samovražedné myšlienky. Niektorí ľudia zažijú úplne opačné veci než dúfali, napríklad sa cítia rozrušení či agresívni.

Užitie sedatív (liekov na upokojenie) v kombinácii s inými látkami, najmä alkoholom, môže spôsobiť spomalenie dýchania a tepu, môže dokonca viesť k smrti.

† paranoja: podozrievavosť voči ľuďom, nedôvera alebo strach z ľudí

SEDATÍVA – DLHODOBÉ ÚČINKY

Na mnohé sedatíva sa môže veľmi rýchlo vyvinúť tolerancia, čo vedie k nutnosti zvyšovať dávky pre dosiahnutie rovnako intenzívneho účinku. Užívateľ, ktorý chce dosiahnuť rovnako silný účinok, môže zvyšovať dávky až do bodu, keď si privodí kómu alebo smrť predávkovaním.

Dlhodobé užívanie sedatív môže viesť k depresiám, chronickej únave, ťažkostiam s dýchaním, sexuálnym problémom a problémom so spánkom. S rastúcou závislosťou a nemožnosťou dostať viac drogy, užívateľ spravidla cíti neodolateľnú túžbu po droge, úzkosť alebo paniku.

Medzi abstinenčné príznaky patrí nespavosť, zoslabnutosť a nevoľnosť.

U dlhodobých užívateľov vysokých dávok sa dostavuje rozrušenosť, vysoká telesná teplota, delírium, halucinácie a kŕče. Na rozdiel od iných drog, abstinencia od sedatív môže byť životu nebezpečná.

Tieto drogy môžu taktiež zvýšiť riziko vysokej hladiny cukru v krvi, spôsobiť cukrovku a zvýšenie hmotnosti (boli zaznamenané prípady zvýšenia hmotnosti až o 40 – 50 kilogramov).

Podľa štúdie vykonanej denníkom *USA Today*, založenej na údajoch z Úradu pre potraviny a liečivá zozbieraných za štyri roky, boli antipsychotiká (typ sedatív) pravdepodobnou príčinou 45 úmrtí z dôvodu srdcových problémov, udusenía, zlyhania pečene a samovraždy.

„**D**vakrát som sa predávkovala
liekmi na predpis (Zyprexa)
a mala som blízku priateľku, ktorá
kvôli rovnakému lieku zomrela...
NIE JE NIČ HORŠIE NEŽ
VEDOMIE, ŽE MOJA PRIATEĽKA JE
MŔTVA, PRETOŽE SOM JEJ DALA
TABLETKY, o ktorých som toho
veľa nevedela.“ – Linda

ROHYPNOL

Rohypnol je asi 10-krát silnejšie sedatívum než napríklad Diazepam. Dnes sa predáva v zelených tabletkách, ktoré zafarbiajú vodu do modra, ak sú v nej rozpustené. Užívatelia tabletky spravidla rozdrvia na prášok, ktorý následne šnúpú, miešajú s marihuanou a fajčia alebo rozpúšťajú v nápoji, prípadne aplikujú injekčnou striekačkou.

OBCHODNÝ NÁZOV

- Rohypnol

POULIČNÉ NÁZVY

- roháč
- erko
- rohlík

ÚČINKY ROHYPNOLU

Rohypnol si vyslúžil reputáciu „znásilňovacej“ drogy, pretože robí obeť neschopnou odporu a z toho dôvodu je často využívaný pri páchaní sexuálnych útokov.

Užívatelia Rohypnolu jeho účinky často opisujú ako „paralizujúce“. Účinky nastupujú 20 až 30 minút po užití, vrchol dosiahnu do 2 hodín a môžu pretrvávajúť 8 až 12 hodín. Človeka môže táto droga natoľko zneschopniť, že skolabuje. To je stav, keď leží na zemi, má otvorené oči, je schopný vnímať dianie okolo seba, ale je absolútne neschopný pohybu.

Potom má zhoršenú pamäť a nedokáže si spomenúť na nič z toho, čo sa udialo.

Cíti neschopnosť ovládať svaly, zmätok, ospalivosť a má stratu pamäti.

V Európe a Latinskej Amerike sa Rohypnol predáva ako tabletky na spanie, avšak v Spojených štátoch je nelegálny.

OPIOIDY A DERIVÁTY MORFIA

Opioidy pôsobia na nervový systém a používajú sa s cieľom uľaviť od bolesti. Dlhodobé užívanie môže viesť k fyzickej závislosti a abstinenčným príznakom. Existujú vo forme tabletiiek alebo v tekutej forme.

Niektoré známe obchodné názvy:

- Palexia
- Tralgit
- Fentanyl
- Mabron
- Oxypro
- Codein
- Contiroxil

OPIOIDY A DERIVÁTY MORFIA — KRÁTKODOBÉ ÚČINKY

Obchodné názvy

- Tramabene
- Buprenorphine
- Tramal
- Adolax
- Nalbufín
- Codamol
- Delparan
- Oxycodone

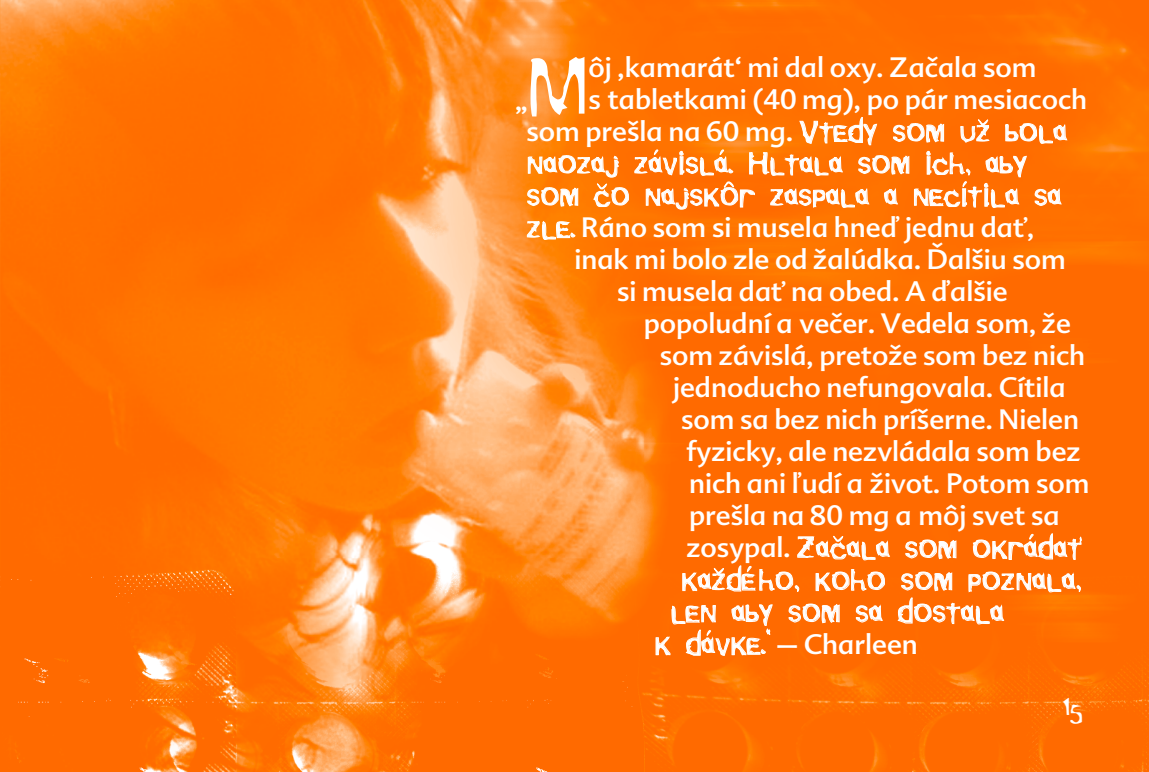
Medzi
krátkodobé
účinky užívania
opiooidov
a derivátov
morfia patrí:

- ospalosť
- spomalené
dýchanie
- zápcha
- bezvedomie
- nevoľnosť
- kóma

OPIOIDY A DERIVÁTY MORFIA DLHODOBÉ ÚČINKY

Dlhodobé užívanie alebo zneužívanie opioidov môže viesť k telesnej závislosti a narkómii. Telo si zvykne na prítomnosť drogy a ak sa znížia dávky, alebo je užívanie úplne prerušené, dostavia sa abstinenčné príznaky. Patrí medzi ne nepokoj, bolesti svalov a kĺbov, nespavosť, hnačka, zvracanie a návaly zimnice s husou kožou. Taktiež môže dôjsť k vyvinutiu tolerancie, čo znamená, že dlhodobí užívatelia musia zvyšovať dávky, aby dosiahli rovnako silný účinok.

Viac informácií o zneužívaní liekov proti bolesti nájdete v brožúrke z tejto série, *Pravda o liekoch proti bolesti*.

Môj ,kamarát‘ mi dal oxy. Začala som
s tabletkami (40 mg), po pár mesiacoch
som prešla na 60 mg. Vtedy som už bola
naozaj závislá. Hltala som ich, aby
som čo najskôr zaspala a necítila sa
zle. Ráno som si musela hneď jednu dať,
inak mi bolo zle od žalúdka. Ďalšiu som
si musela dať na obed. A ďalšie
popoludní a večer. Vedela som, že
som závislá, pretože som bez nich
jednoducho nefungovala. Cítila
som sa bez nich príšerne. Nielen
fyzicky, ale nevládala som bez
nich ani ľudí a život. Potom som
prešla na 80 mg a môj svet sa
zosypal. Začala som okrádať
každého, koho som poznala,
len aby som sa dostala
k dávke. — Charleen

STIMULANTY

Stimulanty, niekedy nazývané aj „životobudiče“, dočasne zvyšujú bdelosť a vitalitu. Najčastejšie pouličné drogy, ktoré patria do tejto kategórie, sú kokaín a amfetamíny.

Stimulanty na predpis majú formu tabletiiek alebo kapsúl. Užívajú sa orálne, ale pri zneužívaní sa môžu aj pichať vo forme tekutiny, prípadne šnupať (rozdrvené).

Niektoré známe obchodné názvy stimulantov:

OBCHODNÉ NÁZVY

- Atofab
- Concerta
- Atomonex
- Strattera

STIMULANTY KRÁTKODOBÉ ÚČINKY

Medzi krátkodobé účinky stimulantov patrí vyčerpanosť, apatia a depresia – „pád“ po „vrchole“. A práve pocit bezprostrednej a stálej vyčerpanosti núti užívateľa stimulantov siahnuť po ďalšej dávke. Opojenie veľmi skoro prestane byť jeho cieľom – snaží sa len dostať do „normálu“, cítiť aspoň nejakú energiu.

STIMULANTY DLHODOBÉ ÚČINKY

Stimulanty môžu byť návykové. Opakované vysoké dávky stimulantov môžu vo veľmi krátkej dobe viesť k pocitom nepriateľstva alebo paranoje. Vysoké dávky môžu vyvolať nebezpečne vysokú telesnú teplotu a nepravidelný tep srdca.

Viac informácií o zneužívaní stimulantov na predpis nájdete v brožúrke z tejto série, *Pravda o zneužívaní Ritalínu*.

ANTIDEPRESÍVA

Ďalšou kategóriou zneužívaných liekov sú antidepresíva, napríklad Zoloft, Agomed, Deprim, Coaxil, Valdoxan či Mirzaten. Sú dostupné v rôznych formách.

Výskumy preukázali, že medzi účinky týchto liekov patrí:

- nespavosť
- podráždenosť
- nervozita a pocit úzkosti
- násilnícke myšlienky a činy
- rozrušenosť
- samovražedné myšlienky alebo samovražda
- triaška
- nepriateľstvo

- potenie
- nepravidelný tep srdca
- agresivita
- kriminálne správanie
- zmätenosť a nesúvislé myslenie
- paranoja
- halucinácie
- psychózy
- akatisia (bolestivý vnútorný nepokoj; neschopnosť pokojne sedieť)

Jeden výskum zistil, že 14% mladistvých, ktorí berú antidepresíva, začalo byť agresívnych a dokonca násilníckych. Jeden 12-ročný chlapec začal mať nočné mory o zavraždení svojich spolužiakov a samého seba. Sen bol „veľmi skutočný“ aj potom, keď sa zobudil. Celé dni ho prenasledovali sny o zabíjaní, ktoré sa javili čím ďalej, tým reálnejšie. Začal mať silné samovražedné sklony, a to až do chvíle, keď prestal antidepresíva užívať.

„Mám pocit, akoby na mňa môj mozog kričal, že chce viac tabletiiek. Pocity, ktoré mám bez nich, sú úplne neznesiteľné... Potrebujem pomôcť s tým, aby som sa dostala cez absták po vysadení. Mám také depresie, že som si začala rezat ruky. A pritom vôbec neviem prečo. Každých pár hodín mám halucinácie a vidím rôzne veci – napríklad dnes som videla, ako mi zo steny v izbe kvapká krv.“ – Rita

Táto štúdia zaznamenala aj ďalšie príklady extrémneho a iracionálneho správania ľudí pod vplyvom týchto liekov. Jeden muž autom zrazil policajta preto, aby mu mohol vziať zbraň a sám sa zastreliť. Ďalší utopil vo vani svoje dve malé deti a následne i seba. Jeden chlapec bez zjavného dôvodu dobil palicou svojho dobrého kamaráta. Ani jeden z nich predtým nikdy neprejavoval známky násilníctva.

Medzi abstinenčné príznaky po vysadení antidepresív patria myšlienky na samovraždu, agresivnosť, pocity úzkosti, depresia, záchvaty plaču, nespavosť, závrat, zvracanie, bolesti hlavy, triaška a pocity elektrických „impulzov“ v mozgu.

KETAMÍN

Ketamín, zaradený do kategórie „disociatívnych anestetík“, sa používa v práškovej alebo tekutej forme ako anestetikum, zvyčajne u zvierat. Môže sa aplikovať injekčnou striekačkou, konzumovať v nápojoch, šnupať alebo pridať do jointov alebo cigariet. Ketamín bol v roku 1999 v USA zaradený medzi regulované látky.

Medzi krátkodobé a dlhodobé účinky patria zrýchlený tep a zvýšený krvný tlak, nevoľnosť, zvracanie, otupenosť, depresia, amnézia, halucinácie a potenciálne smrteľné problémy s dýchaním. U užívateľa Ketamínu sa môže taktiež vyvinúť neodolateľná túžba po tejto droge. Po užití vysokých dávok užívateľa opísali svoje zážitky ako „úplné odpojenie“, „mimo tela“ alebo „blízko smrti“.

Ketamín utlmuje, znehybňuje a vyvoláva stav podobný snívaniu, preto sa používal a používa pri znásilneniach na potlačenie odporu obeť.

OBCHODNÝ NÁZOV

- Ketamín

* disociatívne anestetikum: liek, ktorý spôsobuje skreslené zrakové a sluchové vnemy a vytvára pocit odlúčenia (oddelenia) sa od prostredia a od seba samého

ZNEUŽÍVANIE BEŽNE DOSTUPNÝCH LIEKOV

Bežne dostupné lieky proti prechladnutiu a kašľu, ktoré obsahujú drogu dextrometorfán (DXM) sa tiež zneužívajú. DXM sa na Slovensku predáva ako sirup, v USA aj vo forme tabliet. Nákup DXM v podobe prášku cez internet je veľmi riskantný vzhľadom na jeho neisté zloženie a veľkosť dávky. Na Slovensku sa táto látka dá nájsť v mnohých sirupoch proti kašľu ako Robitussin, Stopex, Stopex Junior, Coldrex nočná liečba, Dinarex, Mugotussol a podobne.

OBCHODNÉ NÁZVY

- Stopex
- Robitussin
- Coldrex nočná liečba
- Dinarex
- Mugotussol
- Stopex Junior

ÚČINKY (DXM) SIRUPU PROTI KAŠĽU

- vidiny
- zvýšená podráždenosť
- nespavosť
- otupenosť
- fyzická závislosť (pri dlhodobom užívaní)
- závrat
- zlá artikulácia
- preludy
- potenie
- vysoký krvný tlak
- poškodenie pečene a mozgu

Sirup proti kašľu môže v kombinácii s inými liekmi spôsobiť poruchy centrálného nervového systému a srdcové problémy. V kombinácii s alkoholom je obzvlášť nebezpečný a môže spôsobiť smrť.

E
M
E
R
G
E
N
C
Y

„**M**oja skúsenosť s DXM: začala som močiť krv.
Cítila som sa chorá... Cítila som sa slabá... **VŠETKÉHO**
SOM SA VZDALA, PRETOŽE SOM BOLA POSADNUTÁ JEHO
UŽÍVANÍM... Jediné, čo ma zaujímalo, bolo dať si ho...
Myslela som si, že ho môžem užívať len tak, že sa nič
nestane. Nikdy by mi nenapadlo, že môžem byť závislá...
Čas sa vrátiť nedá. **KEBY SOM TO TAK MOHLA VRÁTIŤ**
A VŠETKO VYMAZAŤ. – Crystal

Robitussin

Dry
Cough
Medicine

ŠTATISTIKY

V Spojených štátoch denne pribudne 2 500 mladistvých, ktorí po prvýkrát zneužijú lieky proti bolesti na predpis.

Zneužívanie liekov na predpis, hoci je najrozšírenejšie v USA, je problémom v mnohých ďalších častiach sveta, vrátane Európy, Južnej Afriky a Južnej Ázie. Len v Spojených štátoch zneužíva lieky na predpis viac ako 15 miliónov ľudí, čo je viac ako počet evidovaných užívateľov kokaínu, halucinogénov, inhalátov a heroínu dokopy.

V roku 2006 v Spojených štátoch prvýkrát v živote

zneužilo lieky proti bolesti 2,6 milióna ľudí.

Prieskum z roku 2007, vykonaný v Spojených štátoch, zistil, že 3,3% mladistvých vo veku 12 – 17 rokov a 6% mladých vo veku 17 – 25 rokov zneužilo za posledný mesiac lieky na predpis.

Podľa prieskumu z roku 2015 na Slovensku až 7,3% mladistvých priznalo, že v živote 1 až 2-krát zneužili lieky na predpis. Z 22 400 obetí predávkovania v Spojených štátoch v roku 2005 boli ako príčina smrti u 38,2% prípadov zistené práve opioidné lieky proti bolesti.

PRÍČINY SMRTI

LIEKY
NA PREDPIS

45%

V KOMBINÁCIÍ
S POUĽIČNÝMI
DROGAMI

39%

AMFETAMÍN

+

METAMFETAMÍN

+

HEROÍN

+

KOKAÍN

V roku 2005 4,4 milióna mladistvých (vo veku 12 – 17 rokov) priznalo, že užívajú utišujúce lieky na predpis a 2,3 milióna užilo stimulant na predpis ako napríklad Ritalín. 2,2 milióna zneužilo lieky na voľný predaj ako napríklad sirup proti kašľu. Priemerný vek, keď osoba prvýkrát zneužije nejaký liek, je v súčasnosti 13 až 14 rokov.

Sedatíva, opioidy a antidepresíva majú na svedomí viac úmrtí spôsobených predávkovaním (45%) než kokaín, heroín, metamfetamín a amfetamíny dokopy (39%). V minulosti v Spojených štátoch dochádzalo k najväčšiemu počtu úmrtí v mestách v afroamerických komunitách. Avšak dnes vedú biele vidiecke komunity. Rovnaký trend je vidieť v počte hospitalizácií spôsobených zneužitím liekov na predpis a pohotovostných hospitalizácií po predávkovaní. Z 1,4 milióna príjmov na pohotovosti v roku 2005, ktoré súviseli s drogami, bolo 598 542 prípadov

spojených so zneužitím farmaceutík alebo ich kombinácie s inými drogami.

Podľa prieskumu skoro 50% mladistvých verí, že lieky na predpis sú omnoho bezpečnejšie než nelegálne pouličné drogy – 60% až 70% tvrdí, že zdrojom týchto drog je pre nich domáca lekárnička.

Podľa Národného centra pre drogové závislosti pri Kolumbijskej univerzite je u mladistvých, ktorí zneužívajú lieky na predpis, dvakrát väčšia pravdepodobnosť, že budú piť alkohol, päťkrát väčšia

pravdepodobnosť, že budú fajčiť marihuanu a dvanásť až dvadsaťkrát väčšia pravdepodobnosť, že budú užívať nelegálne pouličné drogy ako heroín, extázu a kokain.

V roku 2007 zistil Americký úrad boja proti drogám, že zneužívanie lieku proti bolesti – Fentanyl – zabilo v Spojených štátoch viac ako 1000 ľudí. Je to 30 až 50-krát viac ako v rovnakom čase zabil heroín.

„**U**vedomila som si, že pravidelne užívam stále viac Xanaxu. Vzala som si v práci voľno, aby som sa toho zbavila. Vôbec som nevedela, že som závislá a dostala som ‚abst´ák‘. Štyri dni a noci som bola pripútaná k posteli. Nemohla som spať ani jesť. Zvracala som. Mala som halucinácie. Asi na tretí deň bez Xanaxu som začala mať problémy s koordináciou a udrжанím rovnováhy – narážala som do vecí. Keď mi na štvrtý deň začalo šklbat' celým telom, začala som sa naozaj báť.“

– Patricia

Pravda o drogách

Drogy sú v podstate jedy. Účinok je podmienený množstvom, ktoré si vezmeš. Malé množstvo stimuluje (zrýchli ťa a naštartuje). Väčšie množstvo účinkuje ako sedatívum (spomalí ťa). A ešte väčšie množstvo spôsobí otravu a môže ťa zabiť.

Toto platí pre každú drogu. Rozdiel je len v množstve, ktoré je potrebné na dosiahnutie určitého účinku.

Mnohé drogy však so sebou nesú ešte ďalšie riziko: majú priamy dopad na myseľ. Môžu skresliť pohľad človeka na dianie okolo neho, v dôsledku čoho sa môže správať čudne, iracionálne, nevhodne a dokonca deštruktívne.

Drogy blokujú všetky pocity – žiaduce aj nežiaduce. Poskytnú síce krátkodobú pomoc tým, že uľavia od bolesti, ale zároveň ničia schopnosti a ostražitosť a zatemňujú myslenie.

Lieky sú drogy, ktorých cieľom je zrýchliť alebo spomaliť, alebo zmeniť činnosť telesných funkcií v snahe tieto funkcie zlepšiť. Niekedy sú potrebné. Avšak sú to stále len drogy: účinkujú ako stimulanty alebo sedatíva a prívysoké dávky ťa môžu zabiť. Takže ak neužívaš lieky tak, ako by sa mali užívať, môžu byť rovnako nebezpečné ako nelegálne drogy.

Skutočným riešením je
poznať fakty a nie začať
užívať drogy.

PREČO ĽUDIA UŽÍVAJÚ DROGY?

Ľudia užívajú drogy preto, že chcú vo svojom živote niečo zmeniť.

Tu je niekoľko vecí, ktoré mladí ľudia uviedli ako dôvody, prečo začali brať drogy:

- zapadnúť do kolektívu
- únik, uvoľniť sa
- únik z nudy
- vyzerat' dospelo
- rebelovať
- experimentovať

Myslia si, že drogy sú riešením. Avšak napokon sa stanú ich problémom.

Nech už je postaviť sa vlastným problémom akokoľvek ťažké, následky užívania drog sú vždy horšie než problém, ktorý sa nimi človek snaží vyriešiť. Skutočným riešením je poznať fakty a nie začať užívať drogy.

ZDROJE

“Drug Scheduling,” U.S. Drug Enforcement Administration

“Selected Prescription Drugs with Potential for Abuse,” National Institute on Drug Abuse

International Narcotics Control Board

Office of Drug Control Policy

“Prescription Sedatives & Tranquilizers,” Partnership for a Drug-Free America

Statement by Leonard J. Paulozzi before Senate Judiciary Subcommittee on Crimes and Drugs, 12 March 2008

Center for Substance Abuse Research

National Survey on Drug Use and Health 2007

Suicidalit, violence and mania caused by SSRIs: A review and analysis, P. Breggin.

“Depressants,” US Department of Health & Human Services and SAMHSA’s National Clearinghouse for Alcohol & Drug Information

“Prescription drugs a gateway for teen drug abuse,” Houston Chronicle, 4 September 2008

Fotografie:
Strana 2; Strana 9: Stockxpert;
Strana 15: Sweet Faux Pas;
Strana 24: Wes Tarca.

Milióny výtlačkov brožúrok ako je táto v 22 rôznych jazykoch boli rozdane ľuďom po celom svete. Ako sa na ulici objavujú nové drogy a ako sa o ich účinkoch dozvedáme nové informácie, vydané brožúrky aktualizujeme a vytvárame nové.

Brožúrky vydáva Drug-Free World, nezisková verejnoprospešná organizácia so sídlom v Los Angeles v Kalifornii.

Táto nadácia poskytuje svojej medzinárodnej sieti, zameranej na prevenciu užívania drog, vzdelávacie materiály, poradenstvo a koordinuje ju. Pracuje s mládežou, rodičmi, pedagógmi, občianskymi združeniami a vládnymi organizáciami – s každým, kto má záujem pomáhať ľuďom viesť život bez drog.

FAKTY, KTORÉ MUSÍŠ POZNAŤ

Táto brožúrka je jednou zo série publikácií, ktoré zverejňujú fakty o marihuane, alkohole, extáze, kokaíne, crack kokaíne, pervitíne a jeho kryštalickej forme, inhalátoch, heroíne, LSD a o zneužívaní liekov na lekársky predpis. Kto si tieto informácie prečíta, dozvie sa o drogách dosť na to, aby sa dokázal rozhodnúť pre život bez nich.

Ak chceš získať viac informácií alebo viac výtlačkov tejto alebo ďalších brožúrok z tejto série, kontaktuj:

Slovensko bez drog, o.z.

www.slovenskobezdrog.sk info@slovenskobezdrog.sk

Foundation for a Drug-Free World
6331 Hollywood Boulevard, 90028,
Los Angeles, California, USA

www.drugfreeworld.org • e-mail: info@drugfreeworld.org
Phone: 1-888 NO TO DRUGS (1-888-668-6378)

